

Biblioteksafgiftsnævnet

Sekretariatet:
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

27. marts 2023

Biblioteksafgiftsnævnets afgørelse i sag 2023-40, klage fra Holger Lissner over afslag på biblioteksafgift

Resume

Sagen vedrører en klage af 29. december 2022 fra Holger Lissner (herefter Klager) over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse af den 9. november 2022 om afslag på biblioteksafgift for sangbøgerne *Lysets utålmodighed*, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen*.

Slots- og Kulturstyrelsen har truffet afgørelse om, at Klager ikke er berettiget til at modtage biblioteksafgifterne, fordi titlerne er registreret som sangbøger i Nationalbibliografien og fordi Klagers navn som forfatter ikke fremgår af bøgerne registrering. I sidstnævnt tilfælde er ingen bidragsydere registreret og i de tre øvrige er Klager nævnt som redaktør.

Sagens faktiske omstændigheder

Den 8. september 2022 meddelte Slots- og Kulturstyrelsen afslag til Klagers for biblioteksafgift for sangbøgerne på baggrund af Klagers indsendte dokumentation i form af forside, kolofon, indholdsfortegnelse og forfatterregister for sit bidrag til *Lysets utålmodighed* og forside, kolofon, indholdsfortegnelse og sider med salmernes digtere for sit bidrag til *Endnu en dag*.

Den 8. november 2022 påklagede Klager afgørelsen om biblioteksafgift for titlerne *Lysets utålmodighed*, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen* over for Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 9. november 2022 traf Slots- og Kulturstyrelsen endelig afgørelse om afslag på biblioteksafgift og orienterede Klager om muligheden for at klage til Biblioteksafgiftsnævnet.

Den 29. december fremsendte Klager sin klage til Biblioteksafgiftsnævnet.

Den 4. januar 2023 blev klagen oversendt til Slots- og Kulturstyrelsen med anmodning om en udtalelse til klagen.

Den 18. januar 2023 modtog Biblioteksafgiftsnævnet Slots- og Kulturstyrelsens udtalelse.

Den 11. februar 2023 modtog Biblioteksafgiftsnævnet Klagers bemærkninger til Slots- og Kulturstyrelsens udtalelse.

Den 24. februar 2023 blev sagen behandlet af Biblioteksafgiftsnævnet på møde.

Klagens indhold

Klager har klaget over Slots- og Kulturstyrelsens afslag på biblioteksafgift for titlerne *Lysets utålmodighed*, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen*. Klager har i sin klage anført, at titlerne og Klagers bidrag er registreret forkert som sangbøger i Nationalbibliografien. Klager har anført, at omfanget af hans bidrag fremgår af forfatterregister og komponistregister og burde udløse biblioteksafgift.

Slots- og Kulturstyrelsens begrundelse for afslag

Slots- og Kulturstyrelsen har i sine afgørelser lagt vægt på, at *Lysets utålmodighed*, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen* er klassificeret som sangbøger i Nationalbibliografien, og at Klagers bidrag som salmedigter ikke er nævnt på sangbøgernes registrering i Nationalbibliografien. Slots- og Kulturstyrelsen fremhæver, at redaktører ikke er berettiget til biblioteksafgift. Det er kun forfattere, oversættere, illustratører og komponister, som er berettiget til biblioteksafgift. Styrelsen fremhæver endvidere, at forfattere, illustratører, oversættere og komponister, der ikke er nævnt ved sangbogens registrering i Nationalbibliografien, ikke kan ansøge om biblioteksafgift for sangbøger ved at dokumentere deres bidrag, hvilket følger af § 10, stk. 1, i bekendtgørelse om biblioteksafgift.

Slots- og Kulturstyrelsens udtalelse til klagen

Slots- og Kulturstyrelsen fremkom den 18. januar 2023 med følgende kommentarer om afgørelsen til Biblioteksafgiftsnævnet:

”Bidrag til sangbøger udløser kun biblioteksafgift, hvis bidragyderens navn er nævnt ved bogens registrering i Nationalbibliografien. Det er de enkelte bidragydere normalt ikke. Forfattere, illustratører, oversættere og komponister, der ikke er nævnt ved sangbogens registrering i Nationalbibliografien, kan derfor ikke ansøge om biblioteksafgift for sangbøger, hvor de dokumenterer deres bidrag.

Lysets utålmodighed, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen* er klassificeret som sangbøger i Nationalbibliografien. Holger Lissners bidrag som salmedigter er ikke nævnt på sangbøgernes registrering i Nationalbibliografien. Holger Lissners navn er nævnt som redaktør på titlerne *Lysets utålmodighed*, *Endnu en dag* og *Med*

kærlig hilsen. Redaktører er ikke berettiget til biblioteksafgift. Det er kun forfattere, oversættere, illustratører og komponister, som er berettiget til biblioteksafgift.

Det er styrelsens vurdering, at *Lysets utålmodighed*, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen* ikke berettiger til biblioteksafgift, fordi bøgerne er klassificeret som sangbøger i Nationalbibliografien, idet Holger Lissners navn som salmedigter ikke fremgår af Nationalbibliografiens registrering.

Slots- og Kulturstyrelsen fastholder afgørelsen for titlerne *Lysets utålmodighed*, *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen*.

Styrelsen kan henholde sig til sine afgørelser i sagen og de deri anførte begrundelser.”

Nationalbibliografiens registrering

Af Slots- og Kulturstyrelsens udtalelse af 18. januar 2023 fremgår følgende:

Ad Lysets utålmodighed

Titlen *Lysets utålmodighed*, 2011 ISBN 9788775179039 er klassificeret som en sangbog i Nationalbibliografien: ”Opstilling i folkebiblioteker: 78.683”; ”idé og redaktion: Holger Lissner; billedredaktion: Lisbeth Smedegaard Andersen og Holger Lissner; illustrationer: Maja Lisa Engelhardt”.

”Styrelsen skal bemærke, at det kun er illustratoren Maja Lisa Engelhardt, der kan få biblioteksafgift, fordi hun er nævnt i Nationalbibliografien som illustrator og derfor er berettiget som bidragyder til biblioteksafgift.”

Ad Lutherrosen

Titlen *Lutherrosen*, 2016 ISMN 9790706799315 er klassificeret som en sangbog i Nationalbibliografien: ”Opstilling i folkebiblioteker: 78.683”.

”Styrelsen skal her gøre opmærksom på, at ingen bidragydere er nævnt i Nationalbibliografien.”

Ad Endnu en dag

Titlen *Endnu en dag*, 2017 ISBN 9788741002347 er klassificeret som en sangbog i Nationalbibliografien: ”Opstilling i folkebiblioteker: 78.683”; ”redaktion: Holger Lissner”.

”Styrelsen skal gøre opmærksom på, at redaktører ikke er berettiget til biblioteksafgift.”

Ad Med kærlig hilsen

Titlen *Med kærlig hilsen*, 2021 ISBN 9788741008356 er klassificeret som en sangbog i Nationalbibliografien: ”Opstilling i folkebiblioteker: 78.683”; ”redaktion: Holger Lissner”.

”Styrelsen skal gøre opmærksom på, at redaktører ikke er berettiget til biblioteksafgift.”

”Styrelsen skal igen præcisere, at for sangbøger gælder, at det kun er bidragydere nævnt i Nationalbibliografien, der kan få biblioteksafgift. Forfattere, illustratører, oversættere og komponister, der ikke er nævnt i Nationalbibliografien på sangbøger, kan ikke ansøge om biblioteksafgift for sangbøger, hvor de dokumenterer deres bidrag.”

Tidligere nævnsafgørelse

Af Slots- og Kulturstyrelsens udtalelse af 18. januar 2023 fremgår endvidere følgende:

”Styrelsen skal henvide til Biblioteksafgiftsnævnets afgørelse af 19. maj 2020 i sag nr. 19/00802, hvor klager ikke får biblioteksafgift for sit tekstbidrag til to sange i sangbogen *Årets danske sange 2007*. Biblioteksafgiftsnævnet giver ikke klager medhold i klagen, jf. § 10, stk. 3, i bekendtgørelsen.”

Retsgrundlaget

Afgørelsen er truffet i henhold til:

Bekendtgørelse af lov om biblioteksafgift (LBK nr. nr. 1175 af 17. december 2002) som ændret ved lov om ændring af lov om biblioteksafgift (LOV nr. 676 af 8. juni 2017)

§ 2. Berettigede til at modtage afgift efter denne lov er

- 1) forfattere, hvis trykte bøger, e-bøger, fysiske lydbøger og netlydbøger er udgivet på dansk, medmindre der er tale om en oversættelse eller en gendigtning, genfortælling eller bearbejdelse fra fremmedsprog,
- 2) oversættere samt personer, der foretager gendigtning, genfortælling eller bearbejdelse af fremmedsprogede trykte bøger, e-bøger, fysiske lydbøger og netlydbøger til dansk,
- 3) illustratører, billedkunstnere, fotografer og komponister, hvis frembringelser indgår i de i nr. 1 nævnte trykte bøger, e-bøger, fysiske lydbøger og netlydbøger eller selvstændigt er udgivet i bogform i Danmark,
- 4) illustratører, som over for Slots- og Kulturstyrelsen dokumenterer, at deres frembringelser særligt er udført til oversættelser, gendigtninger, genfortællinger eller bearbejdelser af fremmedsprogede værker til dansk, og
- 5) andre bidragydere til de i nr. 1 og 3 nævnte trykte bøger, e-bøger, fysiske lydbøger og netlydbøger, såfremt det over for Slots- og Kulturstyrelsen dokumenteres, at der er tale om væsentlige bidrag til en titel. Dog udbetales der ikke afgift for

bidrag, der er frembragt som led i et ansættelsesforhold, som omfatter redaktionelt arbejde.

Stk. 2. Der ydes kun afgift efter stk. 1, nr. 5, for bidrag, der er godkendt som væsentlige bidrag til en titel inden udgangen af 2002.

Stk. 3. Berettigede efter stk. 1, nr. 2, modtager kun en tredjedel afgift. Berettigede efter stk. 1, nr. 5, modtager kun to tredjedele afgift

Bekendtgørelse nr. 1448 af 30. november 2017 og senere ændringer i bekendtgørelse nr. 545 af 29. april 2022

§ 13. For trykte bøger, e-bøger samt fysiske lydbøger og netlydbøger, bortset fra antologier mv., jf. § 9, med flere afgiftsberettigede, fordeles det pointtallet, som opnås for en trykt bog, e-bog, fysisk lydbog eller netlydbog, på grundlag af Nationalbibliografiens oplysninger om primære og sekundære bidragydere. Slots- og Kulturstyrelsen kan dog i særlige tilfælde efter ansøgning fravige denne opdeling i primære og sekundære bidragydere, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, og stk. 2

§ 10. Bidrag til leksika, sangbøger og andre bøger, e-bøger samt fysiske lydbøger og netlydbøger med et meget stort antal enkeltbidrag udløser kun biblioteksafgift til bidragydere, der er registreret i Nationalbibliografien.

Stk. 2. Ved leksika, jf. stk. 1, forstås bøger, e-bøger, samt fysiske lydbøger og netlydbøger, der i Nationalbibliografien er registreret som leksika.

Stk. 3. Ved sangbøger, jf. stk. 1, forstås bøger, e-bøger, samt fysiske lydbøger og netlydbøger, der i Nationalbibliografien er registreret som sangbøger.

Afgørelsen er påklaget i henhold til:

§ 24. Afgørelser truffet af Slots- og Kulturstyrelsen efter § 23 kan indbringes for Biblioteksafgiftsnævnet, der har den endelige administrative afgørelse, jf. § 7, stk. 1, i biblioteksafgiftsloven. Klage skal være Biblioteksafgiftsnævnet i hænde senest førstkommande hverdag 8 uger efter, at Slots- og Kulturstyrelsen har meddelt endelig afgørelse.

Biblioteksafgiftsnævnets afgørelse

Klagen drejer sig om, hvorvidt Klager har krav på biblioteksafgift for sit bidrag til i alt fire titler, der alle er registreret som sangbøger i Nationalbibliografien. Klagers navn som salmedigter fremgår ikke af bøgernes registrering i Nationalbibliografien.

Det er Klagers opfattelse, at forfatterregister og komponistregister i de pågældende titler angiver Klagers biblioteksafgiftsudløsende bidrag.

Nævnet har haft et eksemplar af hver af de fire titler til gennemsyn i forbindelse med sin behandling af klagen.

På baggrund af en bogfaglig gennemgang er det nævnets vurdering, at *Lysets utålmodighed* er en sangbog med et meget stort antal enkeltbidrag. Klagers bidrag udløser ikke biblioteksafgift, da han ikke er registreret som bidragyder i Nationalbibliografien. Der henvises til § 10, stk. 1, i bekendtgørelse om biblioteksafgift samt tidligere nævnspraksis. Nævnet kan derfor ikke give Klager medhold i klagen, og Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse stadfæstes vedrørende denne titel.

På baggrund af en bogfaglig gennemgang er det nævnets vurdering, at titlerne *Lutherrosen*, *Endnu en dag* og *Med kærlig hilsen* er udgivelser, som har karakter af antologier eller samlingsværker, og at Klagers bidrag til disse tre har et sådant omfang, at dette udløser biblioteksafgift. Biblioteksafgiften deles ligeligt mellem de afgiftsberettigede bidragydere. Nævnet giver derfor Klager medhold i klagen vedrørende disse tre titler.